

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZEW/500/8/2012/ZA

Warszawa, 4 kwietnia 2012 r.

**Pan
Jarosław Gowin
Minister Sprawiedliwości**

Szanowny Panie Ministrze,

analiza opublikowanego przez Pana Ministra projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów oraz wpływających do mojego Biura spraw związanych z proponowanymi zmianami sugeruje potrzebę wprowadzenia korekty w przedłożonym projekcie. Niektóre uregulowania zawarte w projekcie ww. ustawy mogą bowiem rodzić możliwość powierzenia dziecka pod opiekę osoby nie tylko niekompetentnej, ale być może także wcześniej karanej za przestępstwa umyślne, związane z naruszeniem dobra dziecka. Moment zgłoszenia tych uwag wydaje mi się właściwy, gdyż powyższy projekt został właśnie zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości z informacją o trwających konsultacjach. Działając w interesie dzieci, chciałbym przedstawić swoje zastrzeżenia do zawartych w projekcie ustawy uregulowaniach dotyczących poniższych zawodów, związanych z pracą z dziećmi:

- a) przewodnika turystycznego i pilota wycieczek oraz
- b) trenera lub instruktora sportu.

Ad. a) Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.13) przewodnikiem turystycznym lub pilotem wycieczek może być osoba, która posiada uprawnienia określone w przywołanej ustawie. Dodatkowo, uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek otrzymuje osoba, która nie była karana za żadne przestępstwo umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek. Ponadto w myśl ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeksu wykroczeń (Dz. U.

z 2010 r. Nr 46, poz. 275, z późn. zm.) przewodnik turystyczny lub pilot wycieczek, który za wykonywanie bez wymaganych uprawnień zadań lub wprowadzanie w błąd co do posiadanych uprawnień podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.

W razie przyjęcia proponowanej deregulacji, przewodnikiem turystycznym lub pilotem wycieczek będzie mogła zostać osoba, która wykonuje zadania, o których mowa w ustawie o usługach turystycznych oraz jest niekarana za przestępstwa popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek. Art. 10. ww. projektu ustawy, w ustawie o usługach turystycznych uchyla zapis, dotyczący wymagania posiadania uprawnień określonych ustawą oraz zapis o niekaralności za przestępstwa umyślne niezwiązane z wykonywanym zawodem. Zmiany te dopuszczają możliwość wykonywania zawodu przewodnika turystycznego i pilota wycieczek szkolnych przez osoby wcześniej skazane na przykład, za naruszenie nietykalności cielesnej dziecka. Należy pamiętać, iż nadrzędną zasadą winno być jak najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka, a tym samym weryfikacja kompetencji osób pracujących z dziećmi. Art. 1. projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów, w ustawie Kodeks wykroczeń, określa jedynie odpowiedzialność karną osób wykonujących zadania przewodnika turystycznego górskiego na dany obszar lub zadania międzynarodowego przewodnika wysokogórskiego. Pominięcie w tym przepisie przewodnika turystycznego (nie będącego przewodnikiem turystycznym górskim) i pilota wycieczek, którzy najczęściej przewodzą wycieczkom szkolnym, sprawi, iż nie będą oni podlegać karze za brak stosownych kwalifikacji i nierzetelne wykonywanie zadań, czyli także wykonywanych na szkodę dzieci i/lub z naruszeniem ich praw.

Ad. b) Na podstawie obowiązującej ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857, z późn. zm.) kwalifikacje zawodowe w sportach, w których działają polskie związki sportowe, określają tytuły zawodowe - trenera i instruktora sportu. Ponadto, poszczególne stopnie trenerskie uwarunkowane są określonymi kwalifikacjami oraz stażem, a organizowane zajęcia w zakresie sportu w klubie sportowym uczestniczącym we współzawodnictwie organizowanym przez Polski Związek Sportowy mogą prowadzić wyłącznie osoby posiadające tytuł zawodowy trenera lub instruktora sportu.

Art. 23. przedmiotowego projektu ustawy, w ustawie o sporcie wprowadza zmiany w myśl których, trenerem lub instruktorem sportu pracującym z dziećmi będzie mogła być osoba, która spełnia następujące kryteria: pełnoletność, wykształcenie średnie, posiadanie wiedzy w zakresie działalności trenerskiej lub instruktorskiej (nieweryfikowalnej) oraz niekaralność za przestępstwa umyślne popełnione w związku ze współzawodnictwem organizowanym przez Polski Związek Sportowy. Usunięte zostaną także stopnie trenerskie,

kursy i staże niezbędne dla wykonywania tego zawodu. Tym samym, projekt obniża wymagania w zakresie kwalifikacji oraz odpowiedzialności trenerów i instruktorów sportu. Wiadomym jest, że nawet przy największym zaangażowaniu, brak niezbędnej wiedzy z dziedziny nauk biologicznych i medycznych u osoby prowadzącej zajęcia sportowe z dziećmi może skutkować nieodwracalnymi skutkami dla zdrowia i rozwoju dzieci. Równie kontrowersyjny zdaje się być zapis o niekaralności, który odnosi się tylko do przestępstw umyślnych popełnionych w związku ze współzawodnictwem organizowanym przez Polski Związek Sportowy.

Zaproponowane w projekcie rozwiązania w zakresie kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodów trenera i instruktora mogą spowodować brak właściwej opieki i ochrony dzieci, a także ich bezpieczeństwa. Mając powyższe na uwadze, zarówno kwalifikacje, jak i niekaralność osób pracujących z dziećmi, powinny być weryfikowane, a nie podlegać tylko ocenie opinii publicznej lub sytuacji na rynku pracy.

Na podstawie art. 3 Konwencji o prawach dziecka (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526) oraz art. 11 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2000 r. nr 6, poz. 69 z późn. zm.) zwracam się z prośbą o uwzględnienie moich uwag w projekcie ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów w taki sposób, by interes dziecka był zabezpieczony w najwyższym stopniu.

Z wyrazami szacunku
Marek Piński